

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Vo vyspelých trhovách ekonomikách sa vyskytujú dva základné modely **regulácie výkonu činnosti správcov** (ďalej len „RVČS“). Prvý možno charakterizovať ako **formálny** – t.j. systém, ktorý je presne zákonne upravený a v ktorom regulačným orgánom je buď orgán štátnej správy alebo komora. Naproti tomu druhý model možno charakterizovať ako **neformálny** – t. j. systém, ktorý je spravidla v rukách súdu a špecializovaných servisných organizáciách. Z pohľadu cudzích právnych úprav je formálny model RVČS typický pre anglosaské štáty (Spojené štáty americké, Kanada, Južná Afrika, Austrália). Naopak s výnimkou niektorých niekdajších socialistických ekonomík – Rusko a Ukrajina, ktoré majú rozvinutý formálny model RVČS, avšak s odlišnosťami od anglosaského modelu – vo väčšine právnych úprav prevláda neformálny model RVČS. Je príznačné, že i keď ekonomiku vyššie spomenutých anglosaských štátov možno označiť ako vysoko liberálnu, majú tieto štáty silne formálny model RVČS. Racionálnym argumentom pre formálny model RVČS je nepochybne i skutočnosť, že bankrot ako taký kontroluje súd, ktorý potom ale nemá dostatočný priestor na účinnú reguláciu správcov. Regulácia správcov je následne spravidla ponechaná na príslušných stavovských komorách, ktoré však regulujú správcu v prvom rade ako svojho advokáta, audítora, exekútora a pod. – a až následne ako správcu. Výkon takejto regulácie však nemôže byť rovnocenný ale ani účinný, nakoľko je vykonávaný u každého správcu podľa príslušnosti ku komore odlišne. Presadzovanie formálneho modelu RVČS je viditeľný v posledných 15 – 20 rokoch v mnohých krajinách. Je to následkom uznania dôležitosti role kvalifikovanosti správcov v stále rastúcej zložitosti ekonomiky, uznania vhodnosti redukovať administratívnu záťaž súdov (všeobecne, ako i z pohľadu monitoringu správcov súdom) a uznania potreby mať systém, ktorý je transparentný a spoľahlivý (t.j. predvídateľný pre užívateľov a chránený pred korupciou). Návrh zákona o správcoch má preto na základe vyššie uvedených argumentov za cieľ vytvoriť silne formálny model RVČS.

Ako prvé pri vytváraní formálneho modelu RVČS je potrebné určiť orgán, ktorý bude za reguláciu RVČS zodpovedný. V rámci vytvárania nového modelu RVČS je možné reguláciu zveriť **(i)** už existujúcemu orgánu alebo **(ii)** ju delegovať na novovytvorený nezávislý orgán. Pri posudzovaní tohto rozhodujúceho moment je potrebné mať na zreteli súčasnú ne – existenciu RVČS a vysoký počet registrovaných správcov (> 1 000)¹, čo vyžaduje účinnú, rýchlu a prísnu realizáciu nového modelu RVČS tak, aby bola jeho legitimita a miera úspechu čo najvyššia. Z tohto pohľadu ako najvhodnejšie z možných riešení je zveriť dohľad už existujúcemu **štátnemu** orgánu. Súčasne sa navrhuje, aby týmto orgánom bolo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS“).

I keď za hlavný regulačný orgán sa navrhuje MS je vhodné niektoré funkcie RVČS (napr. vzdelávanie) delegovať na súkromný sektor. Po vytvorení fungujúceho modelu RVČS bude preto potrebné delegovať funkcie, ktorých výkon vie súkromný sektor lepšie zabezpečiť a ktoré na druhej strane budú zbytočne administratívne zaťažovať MS, delegovať na tento sektor.

Úplný model RVČS by mal plniť licenčnú funkciu, vzdelávaciu funkciu, monitorovaciu funkciu a disciplinárnu funkciu. **Licenčnú funkciu** bude vykonávať MS. Na funkciu správcu bude právny nárok po splnení zákonných podmienok. O udelení licencii sa bude rozhodovať podľa správneho poriadku a rozhodnutie MS bude preskúmateľné súdom. **Vzdelávaciu funkciu** bude vykonávať MS alebo ním poverená osoba. Vzdelanie bude rozdelené na vzdelávanie prípravné (príprava na správcovsku skúšku a správcovska skúška) a vzdelávanie následné (kreditový systém). V prípadné

¹ Na porovnanie vo Veľkej Británii je ročne približne 50.000 bankrotov, s ktorými sa zaoberá približne 2.500 správcov.

pochybnosti o dostatočnosti vzdelania správcu bude možné nariadiť preskúšanie správcu. Rozsah vzdelávania bude presnejšie vymedzený podzákonným právnym predpisom. Hlavnú **monitorovaciu funkciu** bude vykonávať MS, tým by však nemala byť dotknutá monitorovacia funkcia konkurzného súdu. Monitorovaciu funkciu bude MS vykonávať periodickými previerkami ako i ad hoc previerkami konkrétnych vecí. Monitoring bude jednak aktívny ako i pasívny. Prípadné zistené porušenia povinnosti správcu vyústia do disciplinárneho konania. **Disciplinárnu funkciu** bude vykonávať disciplinárna komisia menovaná ministrom. Disciplinárna komisia bude môcť uložiť disciplinárne opatrenie (napomenutie, pokuta, pozastavenie činnosti, odňatie licencie). Rozhodnutia disciplinárnej komisie budú preskúmateľné súdom.

Fungujúci model RVČS je prioritne záujmom štátu a preto bude **financovaný** zo štátneho rozpočtu, čiastočne poplatkami správcov (poplatok za zápis, ročný poplatok) a čiastočne pokutami uloženými v disciplinárnom konaní. Vzdelávacia funkcia RVČS bude financovaná výlučne poplatkami správcov; tieto poplatky pritom pripadnú tomu, kto vzdelávaciu funkciu zabezpečil.

Navrhovaná právna úprava nebude mať dopad na rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov, dopad na štátny rozpočet je vyčíslený v doložke finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou, inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI

návrhu zákona

s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

- 1. Navrhovateľ zákona :** vláda Slovenskej republiky
- 2. Názov návrhu zákona :** zákon o správcoch
- 3. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii :**
 - a) návrh zákona svojou problematikou nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení, Národného programu pre prijatie *acquis communautaire*, odporúčané v prílohe Prípravy asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integrácie do vnútorného trhu Únie (Biela kniha), screeningu, medzi úlohy vlády Slovenskej republiky podľa Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2003, ale sa predkladá ako iniciatívny materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky,
 - b) nevyplývajú zo schválenej negociačnej pozície Slovenskej republiky ku kapitole č. 5, 24
- 4. Problematika návrhu právneho predpisu :**
 - a)
 - b) nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev,
 - c)
 - d) nie je upravená v práve Európskej únie,
- 5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie :**

Vzhľadom na vnútroštátny charakter upravovanej problematiky je posudzovanie súladu návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a Európskej únie bezpredmetné.
- 6. Gestor (spolupracujúce rezorty) :**

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- 7. Účast' expertov pri príprave návrhu právneho predpisu a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie :**

Pri vypracúvaní návrhu zákona nebola účasť experta.

**Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov
a vplyvov na zamestnanosť**

1. Návrh zákona nezakladá nároky na verejné financie.
2. Návrh zákona je v súlade s prioritami a cieľmi hospodárskej politiky.
3. Návrh zákona nemá vplyv na životné prostredie.
4. Návrh zákona neovplyvní zamestnanosť a nevyžiada si zvýšenie počtu pracovníkov.

II. Osobitná časť

K § 1

Upravuje sa predmet zákona. Tak ako je uvedené vo všeobecnej časti dôvodovej správy návrh zákona upravuje jednak postavenie a činnosť správcov, niektoré práva a povinnosti správcu, mlčanlivosť správcu, poistenie správcu, základný rámec požiadaviek kladených na dokumentáciu správcu, požiadavky na zamestnancov správcu a osoby spolupracujúce so správcom, zodpovednosť správcu za škodu, vzdelávanie správcov, postavenie štátnej správy vo výkone správcovskej činnosti, registračné konanie správcov, vybavovanie sťažností na postup správcov, dohľad nad činnosťou správcov, sankcie za porušenie niektorých povinností správcu, poplatkovú a príspevkovú povinnosť správcov a v neposlednom rade disciplinárnu zodpovednosť správcov.

K § 2

V ustanovení § 2 návrhu zákona sa definuje osoba správcu. Správcom môže byť tak fyzická osoba ako aj právnická osoba. V prípade právnických osôb zákon pripúšťa vo svojich iných ustanoveniach možnosť zapísať do zoznamu správcov len verejnú obchodnú spoločnosť alebo komanditnú spoločnosť. Spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť sú pre ich obmedzené ručenie z možnosti zápisu do zoznamu správcov vylúčené.

K § 3

Ustanovenie § 3 odsek 1 definuje pojem správcovskej činnosti a to ako činnosť vykonávanú správcom podľa osobitného predpisu, ktorým sa rozumie nový zákon o reštrukturalizácii a konkurze. Touto činnosťou je najmä vypracúvanie reštrukturalizačných posudkov pre účely povolenia reštrukturalizácie, výkon reštrukturalizačnej správy úpadcu a výkon konkurznej správy majetku podliehajúceho konkurzu. Správcovskú činnosť podľa návrhu zákona môže vykonávať len správca. Iné osoby na rozdiel od doterajšej úpravy sú z výkonu správcovskej činnosti vylúčené. Zároveň sa v odseku 2 upravuje charakter správcovskej činnosti, ktorá ma nepochybne charakter podnikateľskej činnosti, t. j. činnosti vykonávanej sústavne za účelom dosiahnutia zisku. Aby v budúcnosti nevznikali pochybnosti, či štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami alebo nezákonným postupom správcu, výslovne sa v návrhu zákona uvádza, že výkon správcovskej činnosti nie je možné považovať za výkon verejnej moci.

K § 4

Nový zákon o správcoch umožní vykonávať správcovi (FO) správcovskú činnosť samostatne alebo prostredníctvom právnickej osoby. Výkon správcovskej činnosti prostredníctvom právnickej osoby umožní vykonávať správcovskú činnosť efektívnejšie a flexibilnejšie (združenie zdrojov, zamestnancov, vedomostí, skúseností, racionalizácia nákladov, atď.). Zároveň sa tým do budúcnosti dáva priestor, aby na slovenskom trhu vznikli veľké „správčovské spoločnosti“, ktoré budú mať dostatok zdrojov, vedomostí ale i skúseností na zvládnutie veľkých bankrotových prípadov. Správca združený v právnickej osobe bude schopný alokovať viac finančných zdrojov pre svoju činnosť a ľahšie prekonať možné recesie v ekonomickom cykle. Mimo toho mu to umožní využívať výhodnejší spôsob zdaňovania ako i existenciu pomerne presnej zákonnej úpravy vzájomných vzťahov spoločníkov. V cudzích právnych úpravách nie sú presne vymedzené podmienky pôsobenia

právnických osôb, ktoré vykonávajú činnosť správcu. Všeobecne sa však dajú identifikovať nasledujúce tri podmienky: **(i)** neobmedzené ručenie správcov (spoločníkov) za záväzky spoločnosti, **(ii)** prevažná alebo výlučná účasť správcov na spoločnosti a **(iii)** výlučné pôsobenie správcov v štatutárnych orgánoch spoločnosti. S prihliadnutím k podmienke neobmedzeného ručenia spoločníkov za záväzky spoločnosti prichádzajú do úvahy ako „správčovské spoločnosti“ len verejná obchodná spoločnosť a komanditná spoločnosť. Aspekt neobmedzeného ručenia je obzvlášť dôležitý a potrebný v prvej etape realizácie nového insolvenčného zákona, ktorý bude vyžadovať silný pocit zodpovednosti jednotlivých správcov.

K § 5

V zahraničí sa správcom spravidla môže stať právnik alebo účtovník, ktorý má skúsenosti a vedomosti potrebné na efektívne spravovanie majetku. Správca je potom následne, ak je vymenovaný za správcu konkurznej podstaty, povinný sa vzdať vykonávania týchto činností. Je tomu tak napr. v Kanade kde správca po svojom vymenovaní sa musí vzdať vykonávania tzv. „nezlučiteľných činností“. Nezlúčiteľnou činnosťou sa pritom rozumie najmä činnosť zástupcu obchodného zväzu, zamestnanca úradu bankrotového superintendanta (po splnení špecifických podmienok sa pripúšťa výnimka), advokáta a notára, ako aj iné činnosti, ktoré sú v konflikte s povinnosťami a zodpovednosťou správcu. Návrh zákona a priori nevylučuje (s výnimkou závislej činnosti) výkon iných činností. Určuje však kedy je iná činnosť správcu nezlúčiteľná s výkonom jeho činnosti. Predpokladá sa, že správcami sa budú stávať jednak členovia iných stavovských profesií (advokát, audítor, daňový poradcovia) ako aj iné osoby, ktoré majú predpoklady pre efektívny výkon správцovskej činnosti (napr. manažéri, z rôznych oblastí hospodárstva). Účelom zákona vo vzťahu k profesii správcu je postupne vytvoriť samostatnú profesiu „správcu“. Status profesie správcu je v súčasnosti do značnej miery potláčaný príslušnosťou správcov k iným profesiám čo spravidla znamená ich prvoradú orientáciu na zdokonaľovanie a prehľbovanie vedomostí a zručností v ich „kmeňových“ profesiách. Návrh zákona preto obmedzuje výkon „inej činnosti“ správcov tým, že im umožní vykonávať túto činnosť len popri správцovskej činnosti (t.j. len ako doplnkovú činnosť) a za podmienok a v rozsahu ustanovenom zákonom a etickým kódexom správcu. Úprava rozsahu výkonu „inej činnosti“ sa navrhuje ponechať najmä na etický kódex správcu, ktorý v zásade bude limitovať výkon „inej činnosti“ jednak tak, aby príjem z „inej činnosti“ za rok neprevýšil 30 % príjmu zo správцovskej činnosti a jednak tak, aby čas strávený na výkone doplnkovej činnosti za rok neprevýšil 30 % času stráveného na výkone správцovskej činnosti.

K § 6

Definuje sa pojem úrad a kancelária správcu. Správca môže mať zriadený len jeden úrad, ktorý musí sledovať vždy jeho miesto podnikania alebo sídlo. Naproti tomu, ak ma správca záujem vykonávať správцovskú činnosť aj v inom mieste ako je miesto jeho úradu, môže si zriadiť za tým účelom kanceláriu prípadne viac kancelárií. Aby nedochádzalo k fiktívnemu zriaďovaniu úradu alebo kancelárie, upravuje sa spôsob preukazovania skutočného zriadenia úradu alebo kancelárie a to listinami, s ktorých vyplýva právo užívať nehnuteľnosť umiestnenú na adrese úradu alebo kancelárie. Takouto listinou je spravidla list vlastníctva, nájomná zmluva a pod. Okrem toho sa správcovi ustanovuje povinnosť oznámiť ministerstvu každú zmenu umiestnenia jeho sídla alebo kancelárie. Význam tejto povinnosti je zdôraznený prísnejším posudzovaním v prípade disciplinárnej zodpovednosti správcu.

K § 7

Správca vykonávajúci správcovskú činnosť ako predbežný správca alebo správca podstaty musí byť dostupný pre všetkých veriteľov ako aj súd. Je preto žiadúce, aby správca mal väzbu s územím, v ktorom vykonáva správcovskú činnosť. Z tohto dôvodu sa upravuje zásada, že správcu do funkcie predbežného správcu alebo správcu podstaty možno ustanoviť len, ak má v územnom obvode dotknutého konkurzného súdu zriadený úrad alebo kanceláriu.

K § 8

Upravuje sa zoznam správcov a údaje zapisované do zoznamu správcov. Okrem štandardne zapisovaných údajov sa do zoznamu správcov budú zapisovať aj uložené disciplinárne opatrenia, čo zvýši váhu uložených disciplinárnych opatrení tým, že ich uloženie správcovi bude verejne známe. Podľa návrhu zákona zoznam správcov vedie ministerstvo, ktoré okrem iného má povinnosť vhodným spôsobom zabezpečiť zverejnenie údajov zapísaných v tomto zozname.

K § 9

Správca je povinný postupovať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a pri výkone správcovskej činnosti aj v súlade s rozhodnutiami súdu a pokynmi veriteľského výboru. Konanie správcu nesmie svojim obsahom alebo účelom odporovať zákonnému postupu alebo ho obchádzať prípadne zákonný postup opomínať. Správca je povinný vykonávať správcovskú činnosť nestranne. Nestrannosť výkonu správcovskej činnosti správcom nesmú ovplyvniť najmä predsudky, diskriminácia, osobné záujmy správcu, vplyv iných osôb na správcu alebo závislosť správcu na iných osobách. Je tiež povinnosťou správcu pri výkone správcovskej činnosti alebo na verejnosti vystupovať vždy úctivo a uvážlivo.

K § 10

Zakazuje sa akokoľvek ovplyvňovať nestranný spôsob výberu správcu.

K § 11

Upravuje sa základný rámec, kedy môže správca odmietnuť výkon správcovskej činnosti a kedy je povinný odmietnuť výkon správcovskej činnosti. Jednotlivé kvalifikované dôvody budú upravené v etickom kódexe správcu. Opodstatnenosť dôvodov vždy posúdi súd.

K § 12

Upravuje sa všeobecná informačná povinnosť správcu vo vzťahu k ministerstvu. Zároveň sa upravuje povinnosť správcu oznámiť príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní všetky skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, o ktorých sa správca dozvedel v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti, t.j. aj trestné činy, ktorých oznamovanie podľa trestného zákona inak nie je povinnosťou.

K § 13

Ustanovuje sa povinnosť správcov dodržiavať zásady ustanovené etickým kódexom správcu. Zároveň sa splnomocňuje ministerstvo na vydanie etického kódexu správcu.

K § 14

Upravuje sa mlčanlivosť správcu ako aj iných osôb, ktoré sa dozvedeli o skutočnostiach súvisiacich s výkonom správcovskej činnosti. Týmito osobami sú najmä zamestnanci správcu ako aj spolupracujúce osoby so správcom. V odseku 3 sa upravuje všeobecné oslobodenie od povinnosti mlčanlivosti vo vzťahu k niektorým orgánom alebo osobám a to vždy na vymedzený účel. V odseku 4 sa upravuje možnosť súdu zbaviť správcu mlčanlivosti ako aj zánik povinnosti zachovávať mlčanlivosť, ak je chránená informácia na verejnosti už bežne dostupná.

K § 15

Upravuje sa povinné zmluvné poistenie správcov. Nová úprava zákona o reštrukturalizácii a konkurze počíta s väčšou mierou právomocí správcu čo tiež znamená vyššiu mieru zodpovednosti. Chybné rozhodnutia správcu môžu spôsobiť značnú škodu veriteľom čo vyžaduje ich ochranu prostredníctvom poistenia správcu. Z tohto dôvodu sa výška poistenia správcu upravuje minimálne vo výške 1.500.000 EUR, resp. 1.500.000 EUR za každého spoločníka, ak je správcom právnická osoba. Ak však rozsah spravovaného majetku presiahne určitú výšku (cca 600.000.000,- Sk), je správca povinný sa poistiť na poistný limit určený zákonným percentom. Zároveň sa ministerstvo splnomocňuje na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý upraví podrobnejšie podmienky poistenia správcu.

K § 16

Upravuje sa povinnosť správcu na požiadanie preukázať ministerstvu splnenie povinnosti zákonného poistenia. Ak správca nepreukáže zodpovedajúce poistenie ide o jeden z dôvodov vyčiarknutia správcu zo zoznamu správcov. Zároveň sa správcovi ako aj poisťovateľovi ustanovuje povinnosť oznamovať ministerstvu každú zmenu poistenia. Ak správca nesplní túto povinnosť ministerstvo môže správcovi uložiť pokutu až do 100.000,- Sk.

K § 17

Upravuje sa možnosť, aby ministerstvo mohlo uzatvoriť vo svojom mene a na účet správcov kolektívnu poistnú zmluvu. Ak správca prejaví súhlas s kolektívnou poistnou zmluvou, je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu z tejto zmluvy najmä riadne a včas platiť ministerstvu dohodnuté poistné. Zároveň správcovi zaniká povinnosť individuálneho poistenia. Kolektívna poistná zmluva, ktorú ministerstvo uzatvorí, bude obsahovo podobná ako je tomu v prípade individuálneho poistenia s tým, že je predpoklad, že ministerstvo dohodne nižšie poistné ako v prípade individuálneho poistenia.

K § 18

Na zlepšenie postavenia poškodeného sa upravuje – spôsobom podobným ako je tomu v prípade povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla – priami nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi v rozsahu dohodnutého poistenia.

K § 19

Upravuje sa základný rámec vedenia správcovského spisu. Podrobnejšia úprava bude obsiahnutá v zákone o reštrukturalizácii a konkurze s tým, že v tomto zákone sa tiež splnomocní ministerstvo na

vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý podrobnejšie upraví vedenie správcovského spisu.

K § 20

Upravuje sa povinnosť správcu priebežne vyhotovovať časovú špecifikáciu práce, ktorú bude správca povinný v termínoch určených ministerstvom predkladať ministerstvu. Časová špecifikácia práce bude slúžiť ministerstvu najmä na vyhodnotenie sústavného vzdelávania správcu (praktický výkon správcovskej činnosti). Na požiadanie je správca povinný predložiť odpis časovej špecifikácie práce aj súdu a veriteľskému výboru v rozsahu, v ktorom sa ich časová špecifikácia práce dotýka, čo umožní súdu a veriteľskému výboru kontrolovať práce vykonané správcom.

K § 21

Upravuje sa postavenie zamestnancov správcu. Správca pri výbere svojich zamestnancov musí brať ohľad najmä na morálnu bezúhonnosť prijímaného zamestnanca. Návrh zákona rozlišuje odborných a iných zamestnancov správcu. Základný rozdiel medzi odborným zamestnancom a iným zamestnancom je v dosiahnutom vysokoškolskom vzdelaní – odborným zamestnancom správcu môže byť len osoba s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa. Odborného zamestnanca môže správca po určitom čase (navrhuje sa 6 mesiacov) poveriť vykonaním jednotlivých úkonov správcovskej činnosti. Sud ako aj veriteľský výbor si však môžu vyhradiť úkony, ktoré správca bude povinný vykonať osobne. Okrem toho sa upravuje povinnosť zamestnanca dodržiavať etický kódex správcu ako aj povinnosť správcu zamestnanca o tom vhodným spôsobom poučiť. Zároveň sa výslovne ustanovuje, že porušenie povinností zamestnanca vyplývajúcich mu z etického kódexu je porušením jeho pracovnej disciplíny podľa Zákonníka práce.

K § 22

Správca môže poveriť vykonaním jednotlivých úkonov správcovskej činnosti aj inú fyzickú osobu ako svojho odborného zamestnanca. podmienku je pritom účelnosť a hospodárnosť vo vzťahu k riadnemu výkonu správcovskej činnosti. Rovnako ako pri zamestnancovi správcu sa ustanovuje povinnosť správcu pri poverovaní skúmať morálne predpoklady spolupracujúcej osoby ako aj povinnosť správcu poučiť spolupracujúcu osobu o jej povinnosti dodržiavať etický kódex správcu.

K § 23

Vo všeobecnej rovine sa upravuje základná zodpovednosť správcu za škodu, ktorú spôsobí pri výkone správcovskej činnosti. Zodpovednosť správcu sa pritom rozširuje aj na konanie jeho zamestnancov a konanie spolupracujúcich osôb. Ide o základné vymedzenie zodpovednosti správcu za škodu – širší rámec úpravy zodpovednosti správcu za škodu bude obsiahnutý v novom zákone o reštrukturalizácii a konkurze. Vyvinenie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú správcom sa upravuje štandardne v porovnaní s inými profesiami. Ide však len o základnú rovinu zbavenia sa zodpovednosti, ktorú v značnej miere doplní nový zákon o reštrukturalizácii a konkurze.

K § 24

Správcovská skúška je skúška, ktorou sa zisťuje, či uchádzač má vedomosti a zručnosti potrebné na riadny výkon správcovskej činnosti. Úspešným zložením skúšky uchádzač preukazuje počas jedného roka svoju spôsobilosť na riadny výkon správcovskej činnosti. Na rozdiel od úprav v iných profesiách sa ustanovuje časové obmedzenie „platnosti“ zloženia správcovskej skúšky. Po uvedenej

lehote úspešné zloženie skúšky už nie je dostatočným dôkazom na posúdenie odbornej spôsobilosti žiadateľa o zápis, nakoľko pomery v insolvenčnej praxi alebo pomery absolventa skúšky mohli v značnej miere zmeniť. Správcovská skúška sa bude skladať z písomnej a ústnej časti. Písomná časť skúšky bude pozostávať z písomného testu, právnej prípadovej štúdie a ekonomickej prípadovej štúdie. Správcovská skúška bude spravidla trvať dva dni, pričom najväčší dôraz sa bude klásť na riešenie prípadových štúdií.

K § 25a 26

Sústavné vzdelávanie správcov pozostáva z osobného výkonu správcovskej činnosti a zo vzdelávacej zložky, ktorá ďalej pozostáva z účasti na kurzoch alebo odborných konferenciách týkajúcich sa reštrukturalizačnej alebo konkurznej problematiky (ďalej len „odborné podujatie“), prednáškovej činnosti na týchto odborných podujatiach, publikačnej činnosti a samostatného štúdia. Jednotlivé zložky sústavného vzdelávania sa podľa všeobecne záväzného právneho predpisu budú hodnotiť kreditnými bodmi, ktoré správca spôsobom ustanoveným týmto predpisom bude získavať a ktorými po ich získaní bude správca preukazovať riadne splnenie svojej povinnosti sústavne sa vzdelávať. Sústavné vzdelávanie vyhodnocuje ministerstvo k 20. decembru nepárneho kalendárneho roku. Ak správca za hodnotené obdobie nepreukáže získanie potrebného počtu kreditov, ministerstvo postúpi vyhodnotenie sústavného vzdelávania disciplinárnej komisii, ktorá posúdi či porušenie povinnosti sústavne sa vzdelávať bolo zavinené a či je odôvodnené predpokladať, že porušenie povinnosti sústavne sa vzdelávať môže mať nepriaznivý dopad na vedomosti a zručnosti správcu potrebných na riadny výkon správcovskej činnosti. Následne môže disciplinárna komisia odporučiť ministerstvu nariadenie preskúšania správcu, ktoré je ministerstvo povinné nariadiť. Preskúšanie sa vykoná rovnako ako skúška. Ak správca ani pri opakovanom preskúšaní nevyhoví, ministerstvo správcu vyčiarkne zo zoznamu správcov.

K § 28

Navrhuje sa, aby vzdelávanie správcov zabezpečovalo ministerstvo alebo ním poverená právnická osoba. Podrobnosti o zabezpečení jednotlivých zložiek vzdelávania upraví vzdelávací poriadok vydaný ministerstvom. Účasť na jednotlivých zložkách vzdelávania sa bude spoplatňovať s tým, že ich cena bude závisieť od ich rozsahu a kvality. Určitý limit ustanoví vzdelávací poriadok, ktorý umožní ministerstvu účtovať len skutočné náklady a poverenej právnickej osobe skutočné náklady a k tomu pripočítaný primeraný zisk.

K § 29

Splnomocňuje sa ministerstvo na vydanie vzdelávacieho poriadku, ktorý podrobnejšie upraví vzdelávanie správcov.

K § 30

Upravuje sa postavenie ministerstva vo výkone štátnej správy.

K § 31

Ustanovujú sa predpoklady zápisu fyzickej osoby do zoznamu správcov. Základný dôraz sa pritom kladie na bezúhonnosť, dôveryhodnosť a odbornú spôsobilosť zapisovanej osoby. Rovnako ako v iných profesiách sa zavádza princíp nulovej tolerancie vo vzťahu k trestným činom korupcie. Vo vzťahu k dôveryhodnosti sa vymenúvajú riziká, ktoré spochybňujú dôveryhodnosť fyzických osôb

najmä vo vzťahu riadne, čestne a svedomito vykonávať správcovskú činnosť. V neposlednom rade sa definuje odborná spôsobilosť.

K § 32

Upravujú sa predpoklady na zápis právnickej osoby do zoznamu správcov. Do zoznamu správcov možno zapísať verejnú obchodnú spoločnosť alebo komanditnú spoločnosť. Pri verejnej obchodnej spoločnosti je predpokladom na zápis do zoznamu správcov, aby všetci spoločníci boli správcami. Na rozdiel od toho pri komanditnej spoločnosti postačuje, aby správcami boli len komplementári.

K § 33

V súlade so záväzkami Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii, sa umožňuje zapísať do zoznamu správcov aj zahraničnú právnickú osobu, ak splní zákonom predpísané predpoklady.

K § 34

Upravuje sa podávanie žiadosti o zápis do zoznamu. Formálne náležitosti žiadosti ako aj listiny, ktoré sa k žiadosti pripájajú. Okrem toho sa umožňuje ministerstvu vyžiadať si v určitých prípadoch aj ďalšie listiny.

K § 35

Upravuje sa rozhodovanie ministerstva o žiadosti na zápis do zoznamu správcov ako aj okamih vykonania zápisu do zoznamu správcov. V prípade, že žiadateľom bude právnická osoba, ktorá bola založená ale ešte nevznikla, zápis do zoznamu sa vykoná ku dňu jej vzniku.

K § 36 a 37

Upravujú sa dôvody, pre ktoré možno pozastaviť správcovi výkon správcovskej činnosti. V odseku 1 a 2 sa ustanovuje obligatórna povinnosť ministerstva pozastaviť výkon správcovskej činnosti. Naproti tomu v odseku 3 sa upravuje len možnosť pozastaviť výkon správcovskej činnosti a nie povinnosť ju pozastaviť. V odseku 4 sa oprávnenie ministerstva pozastaviť výkon správcovskej činnosti podľa odseku 3 čiastočne limituje a to tým, že ministerstvo bude musieť skúmať, či sú dané dôvody spochybňujúce riadny, čestný alebo svedomitý výkon správcovskej činnosti.

Presne sa tiež vymedzujú účinky pozastavenia výkonu správcovskej činnosti ako aj okamih ich vzniku, ktorý je viazaný na zápis do zoznamu správcov. Správcovi počas pozastavenia výkonu správcovskej činnosti nezaniká povinnosť sústavne sa vzdelávať (viď vzdelávanie správcov), ako ani disciplinárna zodpovednosť.

K § 38 a 39

Upravujú sa dôvody, pre ktoré možno správcu vyčiarknuť zo zoznamu správcov. O vyčiarknutí správcu zo zoznamu správcov rozhodne ministerstvo bezodkladne potom, čo zistí niektorý z dôvodov uvedený v odseku 1 alebo 2. Rozdielne sa upravuje rozhodovanie v prípade uloženého disciplinárneho opatrenia vyčiarknutia zo zoznamu správcov, kedy sa odkladá rozhodnutie o vyčiarknutí zo zoznamu správcov až po márnom uplynutí lehoty na podanie žaloby na preskúmanie rozhodnutia disciplinárnej komisie, resp. po právoplatnom rozhodnutí o tejto žalobe.

K § 40 až 42

Upravuje sa podávanie sťažnosti a ich vybavovanie. Vylučuje sa prešetrovanie anonymných sťažností, ktoré však môžu ministerstvu slúžiť ako iné zistenie, na základe ktorého sa môže ministerstvo rozhodnúť vykonať dohľad nad správcou. Na vybavovanie sťažnosti sa pritom primerane použije zákon o sťažnostiach.

K § 43

Upravuje sa rozsah dohľadovej činnosti ministerstva nad správcami ako aj predmet dohľadu.

K § 44

Dohľad sa bude vykonávať najmä podľa previerkového plánu ministerstva (pravidelný dohľad) alebo náhodilým výberom priamo v úrade alebo kancelárii správcu. Ak podané sťažnosti alebo zistenia ministerstva budú signalizovať porušovanie povinností správcu, u ktorého nie je naplánovaná previerka, môže ministerstvo vykonať i ad hoc previerku a to ako účelovú previerku. V prípade odseku 1 písm. c) sa upravuje výkon dohľadu inými spôsobmi ako dohľadom priamo v úrade alebo kancelárii správcu, prípadne inak ako bežným vybavením sťažnosti.

K § 45 až 52

Upravuje sa postavenie osôb, ktoré budú vykonávať dohľad. Ministerstvu sa dáva možnosť prizvať si k výkonu dohľadu aj iné osoby ako svojich zamestnancov najmä v prípadoch ak pôjde o posúdenie zložitých (napr. účtovných) vecí. Zároveň sa tiež štandardne upravuje vylúčenie z výkonu dohľadu v prípade zaujatosti osôb vykonávajúcich dohľad. Oprávnenia osôb vykonávajúcich dohľad zodpovedajú požiadavke efektívneho dohľadu. Obdobné oprávnenia sú obvyklé aj v iných právnych predpisoch upravujúcich dohľad – napr. v zákone č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Oprávnenia osôb vykonávajúcich dohľad sú však limitované ústavnými právami a preto sa upravuje právo dohliadanej osoby odmietnuť poskytnúť požadovanú súčinnosť ak by tým bolo dotknuté ich právo na nedotknuteľnosť obydlia. Upravujú sa tiež formálne náležitosti protokolu, ktorý sa bude vyhotovovať po každom vykonanom dohľade v úrade alebo kancelárii správcu. Protokol sa v prípade zistených porušení zákona doručuje disciplínarnej komisii, ktorá potom na základe zistení z vykonaného dohľadu môže začať disciplinárne konanie. Ak sa pri výkone dohľadu zisti porušenie povinností v konkrétnej veci doručí sa protokol aj súdu a veriteľskému výboru, aby mali vedomosť o porušení povinnosti správcu a prípadne sa podľa toho zariadili. Nakoľko skutočnosti zistené v súvislosti s dohľadom sa dotýkajú nielen dohliadaného správcu ale aj iných osôb ustanovuje sa osobám vykonávajúcim dohľad povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach zistených pri výkone dohľadu.

K § 53

Upravujú sa sankcie za porušenie niektorých povinností správcu vo vzťahu k ministerstvu, najmä pre neposkytnutie požadovanej súčinnosti pri výkone dohľadu alebo nepredloženie prípadne neoznámenie niektorých skutočností.

K § 54

Upravuje sa disciplinárna zodpovednosť správcu fyzickej osoby. Disciplinárne zodpovedné môžu byť len fyzické osoby. Nakoľko správcou môže byť aj právnická osoba prenáša sa disciplinárna

zodpovednosť na spoločníkov právnickej osoby. Rozdeľuje sa pritom zodpovednosť spoločníkov spoločná a zodpovednosť spoločníkov osobná. Zodpovednosť spoločníkov spoločná prichádza do úvahy vtedy, ak disciplinárne konanie vyplynulo z nekonania právnickej osoby, t.j. napr. ak správca právnická osoba bol vyzvaný súdom alebo veriteľom na splnenie určitej povinnosti a žiaden zo spoločníkov túto povinnosť nesplnil. Pri nekonaní sa však rozlišuje nesplnenie spoločnej povinnosti a osobnej povinnosti, kedy zodpovedá len ten spoločník, ktorý osobnú povinnosť nesplnil. Osobnou povinnosťou spoločníka je napríklad, ak súd alebo veriteľský výbor si vyžiadal súčinnosť od konkrétneho správcu (spoločníka) a tento túto povinnosť nesplnil. Posudzovanie, či ide o osobnú zodpovednosť alebo spoločnú zodpovednosť, bude závisieť od jednotlivého prípadu a v konečnom hľadisku na posúdení disciplinárnou komisiou.

K § 55 až 57

Definujú sa disciplinárne previnenia. Zákon rozlišuje tri druhy disciplinárnych previnení – „bežné“ disciplinárne previnenie, závažné disciplinárne previnenie a obzvlášť závažné disciplinárne previnenie. Podľa druhu disciplinárneho previnenia následne zákon umožňuje uložiť rôzne sankcie za tieto disciplinárne previnenia. V prípade obzvlášť závažného disciplinárneho opatrenia umožňuje zákon uložiť len najprísnejšie z disciplinárnych opatrení, ktorým je vyčiarknutie zo zoznamu správcov. V prípade „bežného“ disciplinárneho opatrenia zákon umožňuje uložiť len písomné napomenutie prípadne upustenie od uloženia disciplinárneho opatrenia. Význam disciplinárneho opatrenia písomného napomenutia je okrem iného zvýšený aj tým, že všetky uložené disciplinárne opatrenia sa zapisujú do zoznamu správcov, ktorý je verejne prístupný, takže každý bude mať vedomosť o tom, že správcovi bolo uložené disciplinárne previnenie. Čo sa týka zániku disciplinárneho previnenia, zákon v závislosti od závažnosti disciplinárneho previnenia upravuje lehoty na zánik disciplinárneho previnenia odlišne.

K § 58 a 59

Upravuje sa zriadenie a kreovanie disciplinárnej komisie. Kreačná právomoc disciplinárnej komisie patrí ministrovi. Zloženie disciplinárnej komisie sa navrhuje trojčlenné v alternatíve s piatimi členmi. Minister okrem členov disciplinárnej komisie vymenuje aj potrebný počet náhradníkov. Zaujatý členovia disciplinárnej komisie sú z disciplinárneho konania vylúčení. O ich vylúčení rozhodne vždy minister.

K § 60

Disciplinárne konanie možno začať na návrh ale aj bez návrhu na základe zistení vyplývajúcich z vykonaného dohľadu (disciplinárnej komisii sa doručujú výsledky prešetrení opodstatnených sťažností ako aj protokoly z vykonaných dohľadov). Právo podať návrh na začatie disciplinárneho konania patrí ministrovi a predsedovi konkurzného súdu. Ak konkurzný sudca v rámci svojho dohľadu zistí porušenie povinnosti správcu mal by spravidla informovať o tom predsedu súdu, ktorý následne po zvážení môže podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti správcovi. Upravuje sa tiež základný rámec disciplinárneho konania s tým, že sa primerane použijú ustanovenia zákona o priestupkoch.

K § 61 až 64

Upravuje sa rozhodovacia činnosť disciplinárnej komisie a právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia disciplinárnej komisie ako aj preskúmateľnosť rozhodnutia disciplinárnej komisie. Okrem disciplinárnych opatrení môže disciplinárna komisia popri disciplinárnom opatrení odporučiť

ministerstvu, aby nariadilo preskúšanie správcu. Proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie nie je odvolanie prípustné. Rozhodnutie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho doručenia správcovi, ktorého sa týka. Rozhodnutie disciplinárnej komisie s výnimkou písomného napomenutia je preskúmateľné súdom. Žalobu na preskúmanie rozhodnutia je oprávnený podať len správca a to v lehote 15 dní. Žaloba sa podáva proti ministerstvu a nie proti disciplinárnej komisii.

K § 65 až 67

Upravuje sa poplatková povinnosť za zápis do zoznamu správcov a príspevková povinnosť správcov. Výška poplatku ako aj príspevku sa určuje podľa toho, či ide o fyzickú osobu alebo právnickú osobu. V prípade právnickej osoby sa poplatková ako aj príspevková povinnosť určuje v závislosti od počtu spoločníkov právnickej osoby. Nesplnenie poplatkovej alebo príspevkovej povinnosti je dôvodom na vyčiarknutie správcu zo zoznamu správcov s tým, že ak správca splní túto povinnosť pred právoplatnosťou rozhodnutia o vyčiarknutí zo zoznamu správcov na tento dôvod vyčiarknutia zo zoznamu správcov sa neprihliada.

K § 68

Ustanovuje sa všeobecná povinnosť pre orgány verejnej moci informovať o svojich rozhodnutiach, ktoré sa môžu dotýkať oprávnenia správcu vykonávať správčovskú činnosť. Význam tohto ustanovenia je najmä vo vzťahu ku komorám, ktoré v prípade, ak v rámci svojej disciplinárnej právomoci rozhodnú o uložení disciplinárneho opatrenia spochybňujúceho dôveryhodnosť správcu, sú povinné o tom informovať, nakoľko ide o jeden z dôvodov, pre ktorý možno vyčiarknuť správcu zo zoznamu správcov. Rovnako platí táto povinnosť pre orgány činné v trestnom konaní, ak začnú trestné konanie proti správcovi, čo oprávňuje ministerstvo po zvážení pozastaviť správcovi výkon správčovskej činnosti.

K § 69 až 72

V prechodných ustanoveniach sa ustanovuje zákonné prepísanie správcov zo starého zoznamu správcov do nového zoznamu správcov. Ak správca nesúhlasí so svojim prepísaním do nového zoznamu správcov, môže v lehote 20 dní požiadať ministerstvo o nezapísanie do zoznamu správcov. Zároveň sa ustanovuje povinnosť správcov predložiť ministerstvu v lehote 30 dní od účinnosti zákona odpis registra trestov, aby ministerstvo mohlo posúdiť bezúhonnosť zapísaných správcov. Ustanovuje sa tiež povinnosť v lehote 18 mesiacov od účinnosti zákona zložiť správčovskú skúšku, čím správca preukáže svoju spôsobilosť riadne vykonávať správčovskú činnosť. Povinnosť zložiť správčovskú skúšku je odôvodnená aj samou skutočnosťou, že po prijatí nového zákona o reštrukturalizácii a konkurze sa konkurzná prax v základoch zmení. Ustanovuje sa tiež povinnosť pre starých správcov ukončiť všetky zatiaľ neukončené konkurzy a to v lehote 18 mesiacov.

K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť zákona.